

Analyse hybride groep Genhout

GEMEENTE BEEK

12 december 2013

Buitenhek Management & Consult

Winthontlaan 200
Postbus 85183
308 AD Utrecht
030 – 287 59 59
info@buitenhek.nl
www.buitenhek.nl

Auteur: **Ed Buitenhek**

Analyse hybride groep Genhout

GEMEENTE BEEK

Inhoudsopgave

0. INLEIDING	3
1. ACHTERGROND INFORMATIE EN RELEVANTE ONTWIKKELINGEN	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Aanbod peuterspeelzaal en dagopvang	4
1.3 Aanbod peuterspeelzaal Duimelot in Genhout	5
1.3.1 algemeen	5
1.3.2 huidige gebruik	5
1.3.3 ouderbijdrage / toegankelijkheid	6
1.3.4 samenstelling populatie gebruikers Duimelot	6
1.4 Toekomstplannen Asscher en Dekker voor peuterspeelzalen	7
1.4.1 algemeen	7
1.4.2 scherpere kwaliteitseisen: peuterspeelzalen met vrijwilligers onder druk	7
1.4.3 scherpere kwaliteitseisen: minder peuters per groep in peuterspeelzalen	7
1.4.4 financiering: werkende ouders naar Rijk, niet werkende ouders bij gemeente	7
1.4.5 financiering: gemeenten raken decentralisatie uitkering Wet Oke kwijt	7
1.4.6 consequenties brief peuterplan Asscher voor Beek en Duimelot per 2016	7
1.5 Opzet aanbod hybride groep Duimelot	8
1.5.1 inleiding	8
1.5.2 samenvatting uitgangspunten	8
1.5.3 uitgangspunten exploitatie	8
2. TOETSING HAALBAARHEID AANBOD HYBRIDE GROEP DUIMELOT	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Aanpassing aanbod risico voor bereik huidige populatie	10
2.2.1 aanpassing aanbod in weekdagen	10
2.2.2 aanpassing aanbod in uren per dagdeel (van 3 naar 5 uur)	11
2.3 Lokale markt dagopvang: verzadiging en risico op marktverstoring	12
3. RESULTATEN ENQUÊTE	14
3.1 Behoeft peiling algemeen	14
3.2 Resultaten behoeftepeiling gebruikers Duimelot	14
3.2.1 kenmerken populatie	14
3.2.2 behoefte aan uitbreiding aanbod	15
3.3 Resultaten behoeftepeiling omwonenden Duimelot	16
3.3.1 kenmerken populatie	16

3.3.2 behoefte aan uitbreiding aanbod bij omwonenden.....	17
4. CONCLUSIE.....	19
BIJLAGE 1A ENQUÊTE FORMULIER DUIMELOT	20
BIJLAGE 1B ENQUÊTE FORMULIER OMWONENDEN	22

0. INLEIDING

Eind 2012 heeft het schoolbestuur van Kindante een strategische notitie gepresenteerd met een aanbeveling om de basisschool Sint Hubertus in Genhout te sluiten. Het college heeft vervolgens een second opinion laten uitvoeren waarbij het inrichten van een Integraal Kindcentrum in het gebouw van de Sint Hubertus met hybride groepen (een combinatie van peuterspeelzaal- en dagopvangaanbod) als kansrijk scenario werd aangemerkt.

De gemeente heeft gevraagd om te onderzoeken of het scenario met hybride groepen een haalbaar scenario is en of dit bijdraagt aan de aantrekkelijkheid en de exploitatiebaarheid van de basisschool. In deze rapportage de resultaten van het onderzoek naar haalbaarheid en verwachte effecten van dit scenario. Daarbij is gebruik gemaakt van lokale onderzoeksgegevens en de ervaring met vergelijkbare initiatieven in andere gemeenten.

Bij de uitwerking van toekomstscenario's zijn niet alleen de lokale ontwikkelingen relevant maar ook het landelijk toekomstperspectief voor het peuterspeelzaalwerk. Begin december 2013 heeft minister Asscher daarover een brief aan de Tweede Kamer gestuurd. Deze brief is betrokken bij het toetsen van de haalbaarheid.

1. ACHTERGROND INFORMATIE EN RELEVANTE ONTWIKKELINGEN

1.1 Inleiding

Het te toetsen voorstel betreft het inrichten van een Integraal Kindcentrum in het gebouw van de Sint Hubertus met hybride groepen door Stichting Peuterspeelzaalwerk Beek / Stichting Kinderopvang Ubbeltje. Een hybride groep is een combinatie van peuterspeelzaal- en dagopvangaanbod.

In dit hoofdstuk een omschrijving van de verschillen tussen dagopvang- en peuterspeelzaalaanbod, een omschrijving van het huidige aanbod van het peuterspeelzaalwerk in Genhout, een omschrijving van de wijze waarop de hybride groep volgens het voorstel wordt ingericht en de gevolgen van het recente voorstel van minister Asscher en staatssecretaris Dekker voor de voorschoolse voorzieningen in het algemeen en voor Beek in het bijzonder.

1.2 Aanbod peuterspeelzaal en dagopvang

De wettelijke eisen waaraan kinderopvang en peuterspeelzaalwerk moeten voldoen zijn vastgelegd in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wkcp). Er zijn nu nog verschillen in de wettelijke kwaliteitseisen die gesteld worden aan dagopvang en peuterspeelzaalwerk. De belangrijkste verschillen tussen dagopvang en peuterspeelzaalwerk zitten in de wettelijke regels voor de beroepskracht-kindratio en de inzet van vrijwilligers.

Daarnaast is er onderscheid in arbeidsvoorwaarden: de cao Kinderopvang is van toepassing op het kinderopvangaanbod en de cao Welzijn op het peuterspeelzaalwerk.

In onderstaande schema's de kenmerkende verschillen tussen het aanbod van dagopvang en peuterspeelzalen:

Dagopvang

- aanbod voor 0 t/m 3 jarigen
- uitsluitend toegankelijk voor 2-verdieners*
- aanbod in dagdelen van ca. 5,5 of 11 uur per dag, het gehele jaar
- 2 beroepskrachten per groep van 14 peuters
- gefinancierd door ouders die deel kosten verhalen op inkomensafhankelijke kinderopvangtoeslag van het Rijk

* plus alleenstaande ouders met werk en specifieke groepen 'op weg naar werk'

Peuterspeelzaalwerk

- aanbod voor 2 of 2,5 t/m 3 jarigen
- toegankelijk voor zowel 2-verdieners als kostwinners
- aanbod in dagdelen van 2,5 tot 3 uur per dag, 40 weken per jaar
- ambitieniveau 1: 1 beroepskracht per groep van 16 peuters
- ambitieniveau 2 / VVE: 2 beroepskrachten per groep van 16 peuters
- gefinancierd door gemeenten die deel kosten verhalen op ouders middels ouderbijdrage (vast of inkomensafhankelijk)

1.3 Aanbod peuterspeelzaal Duimelot in Genhout

1.3.1 algemeen

In het meest recente inspectierapport van peuterspeelzaal Duimelot (GGD Zuid Limburg, april 2013) staat het huidige aanbod van peuterspeelzaal Duimelot als volgt omschreven:

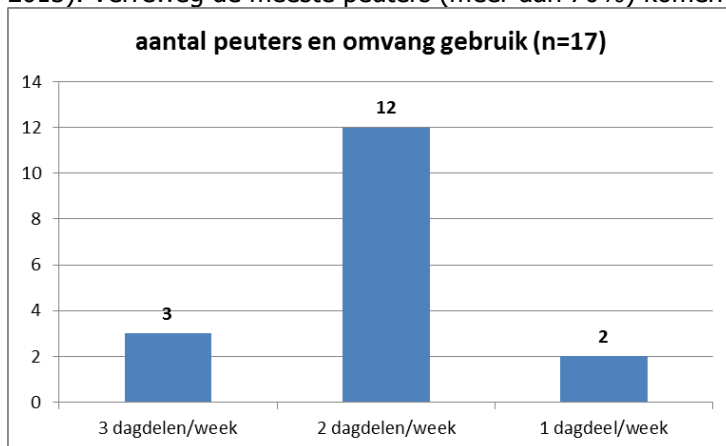
Naam peuterspeelzaal (locatie) :	Duimelot
Adres :	Hubertusstraat 70
Postcode en plaats :	6191PD BEEK LB
Telefoon :	046-4373407
Naam contactpersoon :	Mw. M. de Veen
E-mail :	info@peuterspeelzaalwerkbeek.nl
Website :	http://www.ubbeltje.nl
Kwaliteitssysteem :	Nee
Lid brancheorganisatie :	Ja, namelijk: Brancheorganisatie Kinderopvang
Aantal groepen :	1
Aantal beroepskrachten :	1
Aantal kindplaatsen :	16
Aantal beroepskrachten per groep :	1 beroepskracht en 1 vrijwilliger
Openingsdagen/ tijden :	ma t/m vrijdagochtend m.u.v. woensdag 8:30-11:30 uur
Gesubsidieerde peuterspeelzaal :	Ja
Gesubsidieerde voorschoolse educatie :	Nee
Naam houder :	Stichting Peuterspeelzaalwerk Beek

Uit deze omschrijving blijkt dat Duimelot een peuterspeelzaal is op ambitieniveau 1 met 1 beroepskracht en 1 vrijwilliger per groep.

1.3.2 huidige gebruik

Volgens opgave van Duimelot maken op dit moment 18 peuters gebruik van deze peuterspeelzaal verdeeld over 4 ochtenden per week (ma, di, do, vr).

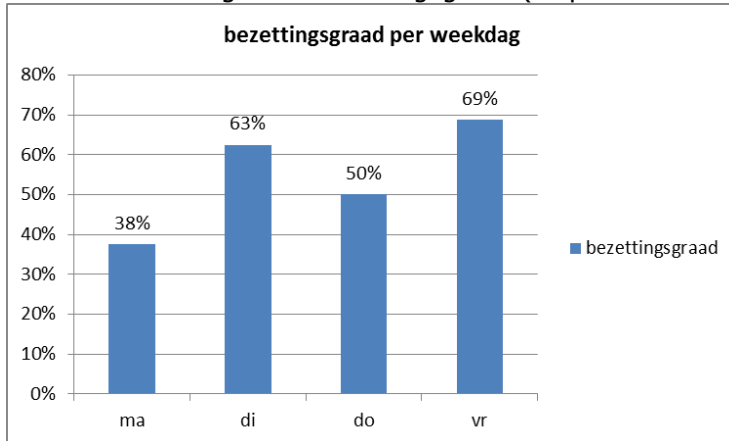
Het gebruik per peuter varieert van 1 tot 3 dagdelen per week (enquêteresultaten PSZ Duimelot, november 2013). Verreweg de meeste peuters (meer dan 70%) komen 2 dagdelen per week:

Met een gemiddeld gebruik van 2 dagdelen per peuter, 16 peuters per groep per dagdeel en een opening van 4 dagdelen per week kan Duimelot maximaal 32 peuters bedienen. Uit de enquêteresultaten (n=17) volgt een bezettingsgraad van 55%. De bezettingsgraad varieert per weekdag.

In onderstaande figuur is dat weergegeven (enquêteresultaten PSZ Duimelot, november 2013):

De bezettingsgraad van Duimelot is met 55% relatief laag als we dat afzetten tegen het benchmark onderzoek van de brancheorganisatie (*Kengetallen bedrijfsvoering 2011 en expertmodellen bedrijfsvoering voor 2013 voor het peuterspeelzaalwerk en de peuteropvang, MOgroep, 2013*). De mediane bezettingsgraad (peil 2011) in reguliere (niet-VVE) groepen bedraagt landelijk volgens de gepubliceerde kengetallen 86% (zie p.13) en is sinds 2008 nauwelijks veranderd.

1.3.3 ouderbijdrage / toegankelijkheid

De ouderbijdrage voor de peuterspeelzaal is inkomensafhankelijk en bedraagt voor alle ouders in 2013 € 2,85 per uur en per 1 januari 2014 € 2,95 per uur.

1.3.4 samenstelling populatie gebruikers Duimelot

Uit de enquêteresultaten blijkt de inkomensverdeling van de huishoudens dat gebruik maakt van Duimelot. Circa 85% heeft van de populatie heeft een toetsingsinkomen hoger dan € 40.000 per jaar en bij bijna 30% is dat hoger dan € 60.000 per jaar. Deze data zijn relevant voor het vaststellen van de effecten op de ouderbijdrage bij het inrichten van een hybride groep.

1.4 Toekomstplannen Asscher en Dekker voor peuterspeelzalen

1.4.1 algemeen

De visie van minister Asscher (SZW) en staatssecretaris Dekker (OCW) op de toekomst van de voorschoolse voorzieningen (dagopvang en peuterspeelzaalwerk) is op 1 december 2013 aan de Tweede Kamer gestuurd (zie <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/szw/nieuws/2013/12/02/peuterplan.html>).

De basis voor de plannen is het Regeerakkoord waarin was opgenomen: *Om de onderlinge afstemming van onderwijs, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang te optimaliseren wordt de financiering van het peuterspeelzaalwerk onder de Wet Kinderopvang gebracht. Daarbij zal bestaande gemeentelijke financiering worden betrokken (Regeerakkoord, okt. 2012).*

In deze paragraaf een samenvatting met de verwachte consequenties voor aanbieders en gemeenten.

1.4.2 scherpere kwaliteitseisen: peuterspeelzalen met vrijwilligers onder druk

Vanaf 1 januari 2016 gelden dezelfde kwaliteitseisen voor kinderopvang en peuterspeelzalen. De belangrijkste verschillen tussen dagopvang en peuterwerk zitten nu in de wettelijke regels voor de beroepskracht-kindratio en de inzet van vrijwilligers. Dat betekent voor peuterspeelzalen dat vanaf 2016 alle groepen bezet moeten zijn met (tenminste) twee gekwalificeerde beroepskrachten.

De peuterspeelzalen met 1 beroepskracht aangevuld met 1 vrijwilliger, zoals Duimelot - voldoen dan niet meer aan de wettelijke eisen.

1.4.3 scherpere kwaliteitseisen: minder peuters per groep in peuterspeelzalen

Nu nog is er een verschil in de wettelijke regels voor de beroepskracht-kindratio tussen peuterspeelzalen (1 beroepskracht op maximaal 16 peuters) en dagverblijven (2 beroepskrachten op maximaal 14 peuters).

Of peuterspeelzalen vanaf 2016 ook met groepen van maximaal 14 peuters moeten werken, hangt af van de afspraken die de brancheorganisaties, de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang en Peuterspeelzalen (BOinK) en minister Asscher de komende maanden gaan maken over de uitwerking van het landelijke kwaliteitskader voor alle voorschoolse voorzieningen.

1.4.4 financiering: werkende ouders naar Rijk, niet werkende ouders bij gemeente

Nu nog kunnen werkende ouders die gebruik maken van peuterspeelzalen geen gebruik maken van de toeslageregeling. Peuterspeelzalen zijn immers expliciet uitgesloten in de wettelijke regeling voor kinderopvang. In de brief staat nu dat werkende ouders vanaf 2016 recht krijgen op kinderopvangtoeslag voor opvang in de voorschoolse voorziening van hun keuze: kinderdagverblijf en/of peuterspeelzaal.

Het Rijk wordt daarmee vanaf 2016 verantwoordelijk voor de kinderopvangtoeslag voor opvang van kinderen van werkende ouders in de kinderopvang of een peuterspeelzaal. Het organiseren van een aanbod voor kinderen van alleenverdieners of niet-werkende ouders blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente en is dus afhankelijk van de beleidskeuzes die gemeenten maken.

1.4.5 financiering: gemeenten raken decentralisatie uitkering Wet Oke kwijt

Het Rijk neemt de financiering van het reguliere peuterspeelzaalwerk voor kinderen van werkende ouders voor haar rekening. Als dekking voor die extra toeslaguitgaven wordt er vanaf 2016 geld overgeheveld van gemeenten naar het Rijk. Het kabinet is bereid de overheveling van middelen te beperken tot de decentralisatie-uitkering in het kader van de Wet Oke. Deze uitkering startte in 2010 en staat per gemeente gespecificeerd in de september-circulaire van 2009. Voor de gemeente Beek gaat het dan om € 32.021,16 per jaar dat gekort wordt per 2016 en gebruikt zal worden als dekking voor de extra toeslaguitgaven van het Rijk per 2016.

Over de definitieve vormgeving en bijbehorende financiering van de voorstellen vindt overleg plaats met de VNG.

1.4.6 consequenties brief peuterplan Asscher voor Beek en Duimelot per 2016

De plannen van Asscher en Dekker zetten in op het aanscherpen van de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen en het harmoniseren van de toegankelijkheid/ouderbijdrage. De meeste impact hebben de plannen op de peuterspeelzalen met 1 beroepskracht en 1 vrijwilliger zoals peuterspeelzaal Duimelot. Die voldoen vanaf

2016 niet meer aan de geplande kwaliteitseisen. Verder moet de gemeente Beek rekening houden met een uitname uit het gemeentefonds van € 32.000 met ingang van 2016.

1.5 Opzet aanbod hybride groep Duimelot

1.5.1 inleiding

De voorgenomen opzet voor de hybride groep in Genhout is omschreven in een memo van Stichting Peuterspeelzaalwerk Beek (gedateerd 29 augustus 2013). De uitgangspunten zijn in deze paragraaf omschreven.

1.5.2 samenvatting uitgangspunten

Peuterspeelzaal Duimelot wordt in de vorm van een hybridegroep opgenomen in de organisatie van Stichting Kinderopvang Ubbeltje. De hybride groep zal vallen onder financiering en regelgeving die onder de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzaalwerk worden gesteld aan de dagopvang. Dat betekent dat het personeel van Duimelot onder de cao Kinderopvang wordt gebracht.

De hybridegroep is 3 dagen per week geopend: ma-di-do van 8.00 u. -18.00 u. en 40 schoolweken per jaar. In de hybride groep worden de kinderen van de peuterspeelzaal opgevangen aangevuld met kinderen van 0-2 jaar die kinderopvang behoeven.

In de ochtend kunnen maximaal 14 kinderen opgevangen in de middagen maximaal 5 kinderen (Totaal opvanguren op jaarbasis 11.400). Afhankelijk van kind bezetting werken er twee medewerkers in de ochtend en 1 medewerker in de middag. (Totaal personeelskosten op jaarbasis +/- € 51.000).

1.5.3 uitgangspunten exploitatie

Tweeverdienende ouders betalen het kinderopvangtarief van € 6,35 per uur en vragen kinderopvangtoeslag aan. Ouders van kinderen die geen kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen betalen de ouderbijdrage voor een gemeentelijk gesubsidieerde peuterplaats (nu € 2,85).

Dat betekent dat in deze opzet van de hybride groep de ouderbijdrage van tweeverdieners- en kostwinnersgezinnen met hetzelfde huishoudinkomen kan verschillen. In veel gemeenten wordt er bij omvorming van naar peuteropvang voor gekozen om voor de gesubsidieerde plaatsen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage vast te stellen die nauw samenhangt met de netto-ouderbijdrage die ouders betalen die gebruik maken van de toeslagregeling. Jaarlijks publiceert de VNG een adviestabel met deze uitgangspunten¹.

De gemeente bekostigt de gesubsidieerde peuterplaatsen (verschil tussen kosten per uur en ouderbijdrage per uur van de subsidieplaatsen).

Daarnaast vult de gemeente de financiële tekorten tijdens de opstartfase aan en levert de gemeente een eenmalig investeringsbijdrage voor de noodzakelijke aanpassingen om de peuterspeelzaal geschikt te maken voor dagopvang. Deze eenmalige investeringsbijdrage wordt begroot op circa € 35.000 inclusief buitenspeeltoestellen excl. Btw

De totale structurele exploitatiekosten op jaarbasis worden begroot op € 66.200.

De door de gemeente te dekken exploitatietekorten bij ouderbijdrage van € 6,35 zijn volgens het plan afhankelijk van de bezettingsgraad en kunnen oplopen tot ruim € 20.000 per jaar (zie kader).

Tekorten exploitatie bij 100 % bezetting: € 66.200 – (11.400 uur x € 6,35 =) € 72.390 = € 6.190 positief
Tekorten exploitatie bij 90 % bezetting: € 66.200 – (10.260 uur x € 6,35 =) € 67.437 = € 1.237 negatief
Tekorten exploitatie bij 80 % bezetting: € 66.200 – (9.120 uur x € 6,35 =) € 57.912 = € 8.288 negatief
Tekorten exploitatie bij 70 % bezetting: € 66.200 – (7.980 uur x € 6,35 =) € 50.673 = € 15.527 negatief
Tekorten exploitatie bij 60 % bezetting: € 66.200 – (6.840 uur x € 6,35 =) € 57.912 = € 22.766 negatief

¹ Zie <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/voorschoolse-voorzieningen/nieuws/adviestabel-ouderbijdragen-peuterwerk-2014-beschikbaar>

1.5.4 investeringsmotieven

Stichting Peuterspeelzaalwerk Beek ziet de volgende voordelen aan de investering in de hybride groep in Genhout:

- uitbreiding mogelijkheden kinderopvang;
- aantrekkingskracht Hubertusschool neemt toe, leefbaarheid Genhout ook;
- ouders met een verzamelinkomen van maximaal 60.000 euro betalen na kinderopvangtoeslag vrijwel dezelfde kostprijs als voorheen het peuterspeelzaaltarief;
- ouders die meer verdienen en 1 kind opvang afnemen betalen meer. Bij het tweede kind wordt het weer minder;
- personele kosten worden door cao kinderopvang lager dan cao welzijn;
- overheid financiert mee waardoor minder afhankelijk op lange termijn van subsidies gemeente;

en noemt de volgende onzekerheden:

- niet bekend hoeveel ouders extra opvang voor 0-2 jarigen nodig hebben;
- krimp doet aantal kinderen dat tussen 0-2 jaar is verder dalen;
- sluiting Hubertusschool;
- overname Hubertusschool door INOVO;
- bereidheid gemeente bij te springen in opstartfase.

In het volgende hoofdstuk worden de aannames die de basis vormen voor het plan getoetst.

2. TOETSING HAALBAARHEID AANBOD HYBRIDE GROEP DUIMELLOT

2.1 Inleiding

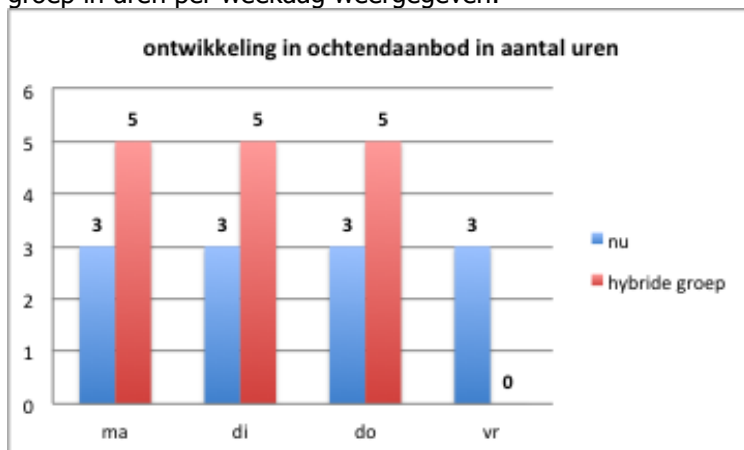
In eerste instantie is de voorgenomen opzet voor de hybride groep in Genhout getoetst op de aannames die in de opzet voor de exploitatie worden gehanteerd. Daarbij is gekeken naar de financiële consequenties voor ouders, aanbieders en gemeente en de mogelijke effecten op de vraag naar het aanbod.

2.2 Aanpassing aanbod risico voor bereik huidige populatie

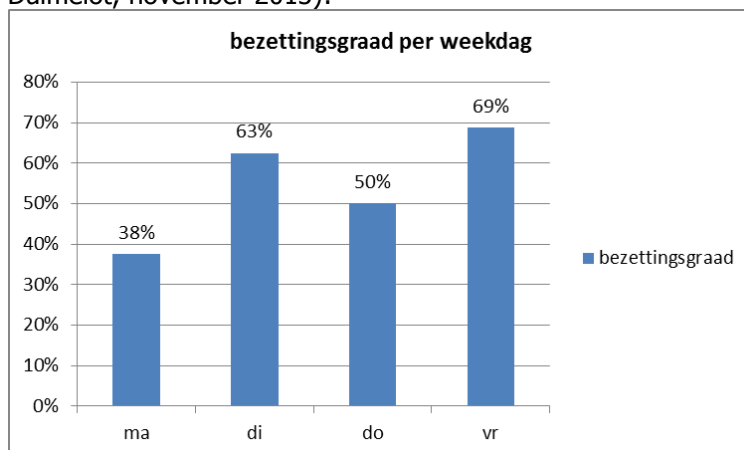
2.2.1 aanpassing aanbod in weekdagen

Het huidige aanbod van Duimelot is verdeeld over 4 ochtenden per week (ma,di,do,vr) met per ochtend 3 uur aanbod. In de uitgangspunten voor de hybride groep staat dat de opening is verdeeld over 3 dagen per week (ma, di, do) en dat de ochtenddelen worden verlengd van 3 naar 5 uur. De ouders die nu gebruik maken van de peuterspeelzaal krijgen dus door de overgang te maken met 2 aanpassingen in het aanbod: 1. het vervallen van het aanbod op vrijdagochtend, en 2. het verlengen van het aantal uren van het aanbod van 3 uur nu naar 5 uur in de hybride groep.

Dit laatste punt heeft ook effect op de ouderbijdrage aangezien voor een aanbod met meer uren ook een hogere ouderbijdrage in rekening gebracht wordt. In onderstaande figuur is het ochtend aanbod nu en van de hybride groep in uren per weekday weergegeven:

Uit de enquêteresultaten blijkt dat de vrijdagochtend op dit moment de best bezette en dus meest gevraagde ochtend in de week van Duimelot is. In onderstaande figuur is dat weergegeven (enquêteresultaten PSZ Duimelot, november 2013):

Of de populatie die op vrijdagochtenden gebruik maakt van de peuterspeelzaal bereid is over te stappen naar de andere beschikbare weekdays is onzeker. Duidelijk is wel dat het sluiten van het vrijdagochtend aanbod de - toch al lage - bezettingsgraad van Duimelot negatief zal beïnvloeden omdat het nu de meeste voorkeur heeft van ouders.

2.2.2 aanpassing aanbod in uren per dagdeel (van 3 naar 5 uur)

Het huidige aanbod van Duimelot bedraagt 4 ochtenden per week (ma,di,do,vr) van 3 uur per ochtend. De exploitatieopzet voor de hybride groep gaat uit van 3 ochtenden per week (ma,di,do) van 5 uur met maximaal 14 kinderen en 3 middagen per week (ma,di,do) met maximaal 5 kinderen.

In de exploitatieopzet voor de hybride groep staat over de ouderbijdrage voor en na implementatie:

- Ouders met een verzamelinkomen van maximaal € 60.000 euro betalen na kinderopvangtoeslag vrijwel dezelfde kostprijs als voorheen het peuterspeelzaaltarief.
- Ouders die meer verdienen en 1 kind opvang afnemen betalen meer. Bij het tweede kind wordt het weer minder.

Voorbeeldberekeningen ouderbijdrage tegen uurtarief van € 6,46 (tussen haakjes een update op basis van de toeslagtabel 2014)

Verzamelinkomen	Netto uur tarief 1 kind	Netto uurtarief 2 kinderen
€ 20.000	€ 0,82 (€ 0,82)	€ 1,27 (€ 1,27)
€ 45.000	€ 1,98 (€ 1,86)	€ 2,72 (€ 2,57)
€ 60.000	€ 2,82 (€ 2,64)	€ 3,76 (€ 3,58)
€ 80.000	€ 4,23 (€ 3,88)	€ 5,45 (€ 5,08)

Deze vergelijking gaat echter voorbij aan het feit dat ouders na implementatie over meer uren een ouderbijdrage betalen. Als we daarvoor corrigeren en de kosten per dagdeel naast elkaar zetten voor en na implementatie dan wordt de vergelijking minder gunstig.

Onderstaand de aangepaste voorbeeldberekeningen ouderbijdrage tegen een uurtarief van € 6,46 per dagdeel van 5 uur (gebaseerd op toeslagentabel 2013 en tussen haakjes tabel 2014) in hybride groep versus huidige ouderbijdrage per dagdeel van 3 uur:

Verzamelinkomen	Netto dagdeeltarief 1 kind hybride groep	Netto dagdeeltarief 1 kind nu	Netto kostenverschil 1 kind in %
€ 20.000	€ 4,10 (€ 4,10)	€ 8,55 (€ 8,85)	- 52% (-54%)
€ 45.000	€ 9,90 (€ 9,30)	€ 8,55 (€ 8,85)	+ 16% (+5%)
€ 60.000	€ 14,10 (€ 13,20)	€ 8,55 (€ 8,85)	+ 65% (+49%)
€ 80.000	€ 21,15 (€ 19,40)	€ 8,55 (€ 8,85)	+ 147% (+119%)

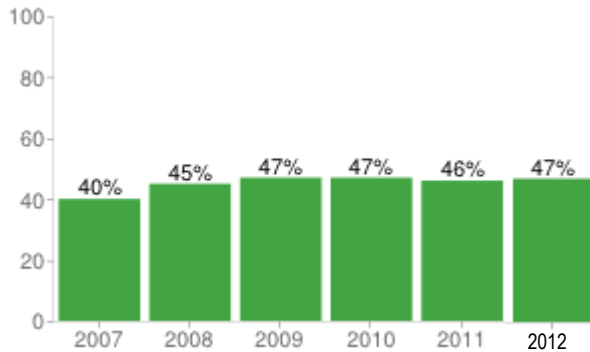
Daaruit blijkt dat ouders met een verzamelinkomen van iets boven de € 40.000,- al een hogere ouderbijdrage betalen. Uit de enquêteresultaten blijkt dat het dan gaat om meer dan 85% van de huidige populatie.

Ook voor voorschoolse voorzieningen als peuterspeelzaalwerk en dagopvang geldt dat een hogere ouderbijdrage leidt tot vraaguitval. Dat het effect zal optreden is aannemelijk, hoe groot dat effect zal zijn is echter onzeker.

2.3 Lokale markt dagopvang: verzadiging en risico op marktverstoring

Om te beoordelen of er ruimte is voor een extra aanbod dagopvang in de gemeente Beek is het relevant om te kijken naar het bereik van dagopvang, dat wil zeggen het aantal kinderen met dagopvang uitgedrukt in een percentage van het totaal aantal 0-4 jarigen.

Bron: Dienst Toeslagen, CBS Statline 2013

Uit de toeslagdata tot en met 2012 blijkt dat de dagopvangmarkt in de gemeente Beek al sinds 2009 niet meer groeit en verzadigd is. In 2012 bleef het aantal Beekse kinderen met toeslag voor dagopvang stabiel op 240 (2011: 240) maar daalde het gemiddeld aantal toeslaguren per kind met 2% (CBS, 2013).

Dat betekent dat de voorgenomen uitbreiding van het aanbod in Genhout uitsluitend gevuld kan worden door kinderen die nu gebruik maken van informele opvang of door kinderen die gebruik maken van een dagopvang aanbod in de directe omgeving.

In de gemeente Beek zijn 4 dagopvang locaties van 4 verschillende exploitanten met in totaal 133 kindplaatsen geregistreerd die allen binnen 10 minuten reisafstand per auto en 4 kilometer afstand liggen:

Exploitant	# kpl.	Locatiennaam	Adres	Postcode	Afstand -> D'lot
VOF Coumans-Eijssen	15	Kinderopvang ut Buurke	Kelmonderstraat 66	6191RE	2,2 km / 6 min.
St. Kinderopv. Ubbeltje	42	Kinderdagverblijf Ibbeltje	Op de Windhaspel 4 A	6191LC	2,1 km / 5 min.
Mw H. Karin Dekker	16	Kdv Ukkie	Leenhofstraat 8 a	6191HA	3,8 km / 8 min.
KDV Beekerh�fke	60	Kinderdagverblijf De Bron	Beijensweide 19	6191EK	3,7 km / 8 min.

Dat betekent dat een nieuw dagopvangaanbod bij Duimelot - dat deels met gemeentesubsidie (voor investeringen en aanloopverliezen) wordt gefinancierd - ten koste kan gaan van het omringend aanbod dat geen beroep kan doen op deze extra financiële dekking voor exploitatieverliezen.

Dat dit risico van marktverstoring reëel is blijkt uit de enquêtegegevens. Daaruit blijkt dat ouders met behoefte aan dagopvang in Genhout en omgeving nu gebruik maken van Kinderopvang ut Buurke, Ibbeltje, De Bron en Ukkie in de gemeente Beek maar ook van kinderopvang Mini's in de gemeente Nuth.

Mede gelet op de huidige lokale marktsituatie (verzadiging, krimp) is het risico zeer groot dat de omliggende dagopvangaanbieders bezwaar zullen maken tegen subsidiering van inrichting, verbouwing en exploitatieverliezen van een concurrerend dagopvangaanbod.

In de VNG publicatie *Handreiking Harmonisatie Voorschoolse voorzieningen voor gemeenten, Een handreiking bij de uitwerking van wet OKE (VNG, 2010)* wordt op pagina 36 een praktijkvoorbeeld voor marktverstoring omschreven:

Praktijkvoorbeeld risico's marktverstoring

Een gesubsidieerde peuterspeelzaalwerkorganisatie wil ook dagopvang in haar peuterspeelzalen aanbieden. Om dat mogelijk te maken moeten er enkele aanpassingen gedaan worden aan de inrichting van de binnen- en buitenruimte van de peuterspeelzalen. Voor de financiering van die aanpassingen doet de peuterspeelzaalorganisatie een subsidieaanvraag bij de gemeente. Het toekennen van deze subsidieaanvraag door de gemeente kan leiden tot marktverstoring omdat andere aanbieders van dagopvang in de gemeente voor de inrichting van accommodaties geen subsidie ontvangen. Ze moeten zelf de investeringen financieren en de lasten daarvan doorberekenen in de tarieven. Hierdoor kunnen de niet-gesubsidieerde aanbieders een concurrentienadeel ondervinden. Voor dergelijke financieringsvraagstukken kunnen peuterspeelzaalwerkorganisaties zich wenden tot banken al of niet met ondersteuning van het Waarborgfonds Kinderopvang (VNG, 2010).

Deze casusomschrijving toont grote overeenkomsten met de plannen voor een hybride groep in Genhout waar ook sprake is van subsidiering van investeringen in o.a. verbouwing, inventaris en aanloopverliezen.

Dat betekent dat als de gemeente instemt met de in het plan beoogde subsidiering van de hybride groep het risico zeer groot is dat daartegen met succes bezwaar aangetekend zal worden door belanghebbende kinderopvangaanbieders in de directe omgeving.

3. RESULTATEN ENQUÊTE

3.1 Behoeft peiling algemeen

Door Stichting Peuterspeelzaalwerk Beek is een enquête uitgezet onder de huidige gebruikers van peuterspeelzaal Duimelot (n=18).

Daarnaast is een enquête uitgezet onder de inwoners in Genhout en de omliggende kernen Kelmond en Geverik (n=719).

Doel van de enquêtes was om meer inzicht te krijgen in de levensvatbaarheid van een aangepast aanbod en de consequenties hiervan voor de hoogte van de ouderbijdrage. In de bijlage zijn de uitgezette vragenlijsten opgenomen. De respons van de peuterspeelzaalpopulatie bedroeg 94% (17 van de 18), op de enquête uitgezet onder omwonenden is de totale respons 65. De relevante respons (huishoudens met kinderen van 0-13 jaar) bedroeg 43.

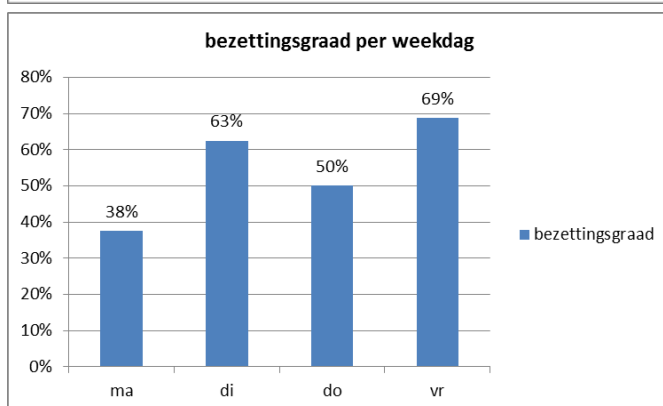
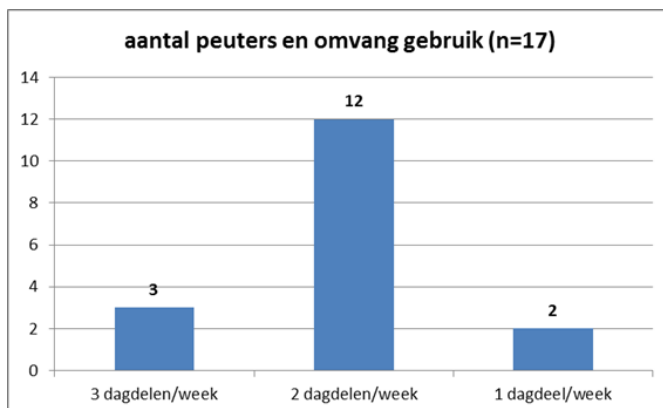
3.2 Resultaten behoeftepeiling gebruikers Duimelot

3.2.1 kenmerken populatie

In onderstaand overzicht een samenvatting van de kenmerken van de gebruikerspopulatie van Duimelot:

- gemiddelde leeftijd peuters in Duimelot (nov 2013): 35 maanden (bijna 3 jaar);
- 82% van de huishoudens maakt naast de peuterspeelzaal ook gebruik van andere vormen van opvang, in het overgrote merendeel van de gevallen (86%) gaat het dan om informele vormen van opvang door grootouders, familie etc.
- van de huishoudens die naast de peuterspeelzaal ook gebruik van andere vormen van opvang, maakt 28% gebruik van formele opvang, in 21% (3) van de gevallen gaat het om dagopvang en in 7% (1) van de gevallen gaat het om gastouderopvang.
- veel huishoudens (88%) die gebruik maken van Duimelot komen in aanmerking voor kinderopvangtoeslag.

De overige kenmerken van de populatie van Duimelot zijn samengevat in onderstaande grafieken:

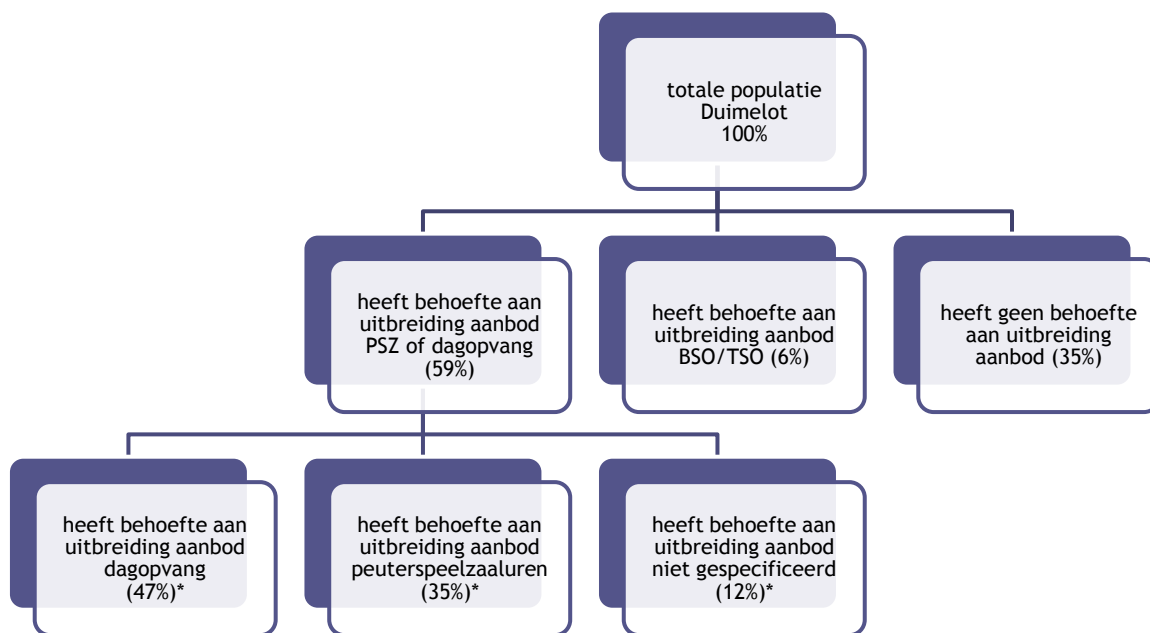

3.2.2 behoefte aan uitbreiding aanbod

De vraag *Als het aanbod van Duimelot wordt uitgebreid met kinderopvang voor 0-4 jaar in Genhout, wilt u daar dan gebruik van maken?* wordt als volgt beantwoordt:

		waarvan behoefte aan dagopvang 0-4 jaar	waarvan behoefte aan uitbreiding uren per dagdeel peuterspeelzaal
Ja	59% (10)	80% (8)	60% (6)
Nee	35% (6)		
Uitbreiding met tso/bsso	6% (1)		

Als we de enquêteresultaten onder de gebruikers van Duimelot schematisch samenvatten en uitdrukken in procenten van de totale populatie ontstaat het volgende beeld:

* telt niet op tot 59% omdat ouders meerdere opties konden invullen.

Daaruit volgt dat 47% van de huidige gebruikers behoefte heeft aan uitbreiding van het aanbod met dagopvang voor 0-4 jarigen, 35% behoefte heeft aan uitbreiding van het aantal uren peuterspeelzaalwerk per dagdeel en 12% van de huidige gebruikers de behoefte aan uitbreiding niet nader heeft omschreven.

Uit de enquêteresultaten blijkt dat 59% van de huidige populatie de behoefte aangeeft voor uitbreiding van het aanbod met een hybride groep en 41% (6%+35%) van de huidige gebruikers dat niet doet.

3.3 Resultaten behoeftepeiling omwonenden Duimelot

3.3.1 kenmerken populatie

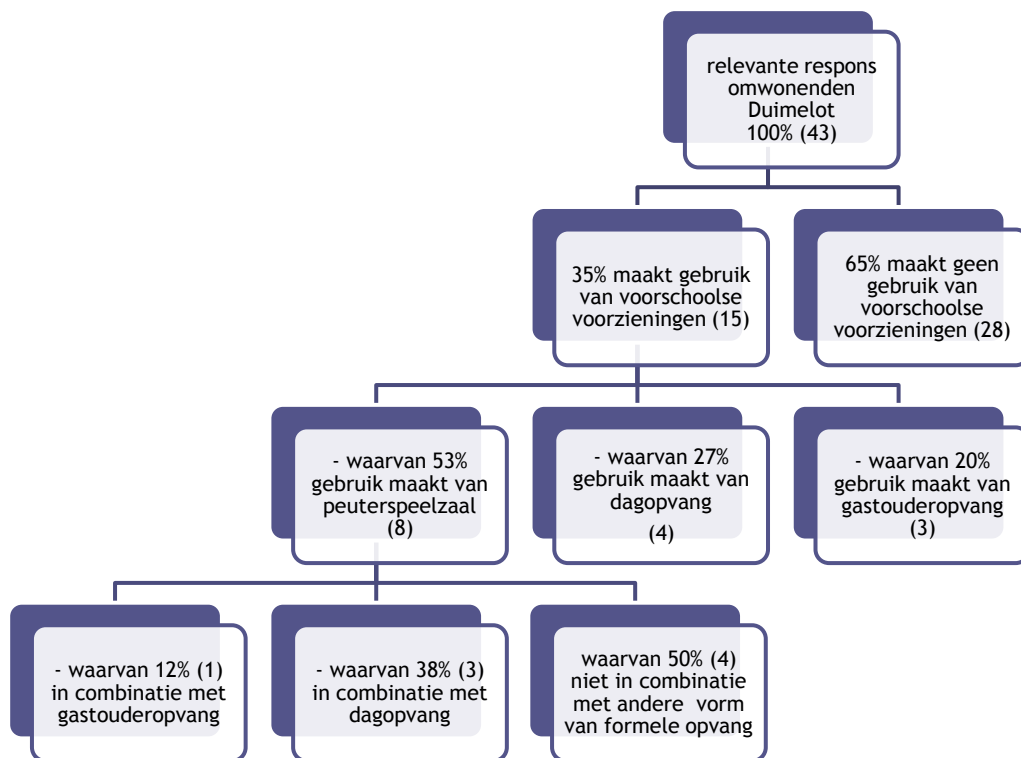
Van de totale respons van 65 zijn 43 ingevulde enquêteformulieren ontvangen van huishoudens met kinderen in de leeftijd 0 tot en met 12 jaar. 23% (10) van de 43 relevante respondenten heeft 1 of meer kinderen in de peuterleeftijd (2-4 jaar).

Aanvullend heeft 12% (5) van de relevante respondenten 1 of meer kinderen in de leeftijd 0-2 jaar.

Van de relevante respons (43) maakt 35% (15) gebruik van voorschoolse voorzieningen. Van deze groep maakt 47% (7) gebruik van dagopvang en maakt 53% (8) gebruik van een peuterspeelzaal.

9% (4) huishoudens maken gebruik van gastouderopvang waarvan 1 huishouden dat combineert met de peuterspeelzaal.

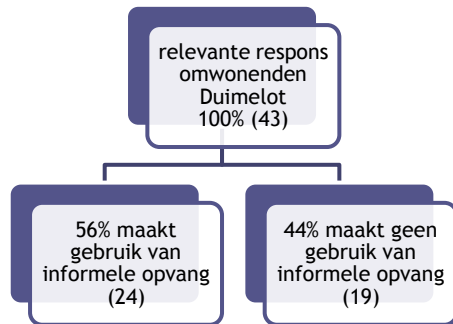
In onderstaand overzicht een schematische weergave van de kenmerken van de populatie:

Er wordt veel gebruik gemaakt van informele opvang (door grootouders, familie, kennissen) door ouders met jonge kinderen. Meer dan de helft (56%) van de relevante respondenten zegt nu gebruik te maken van informele opvang.

In onderstaand overzicht een schematische weergave van het gebruik van informele opvang:

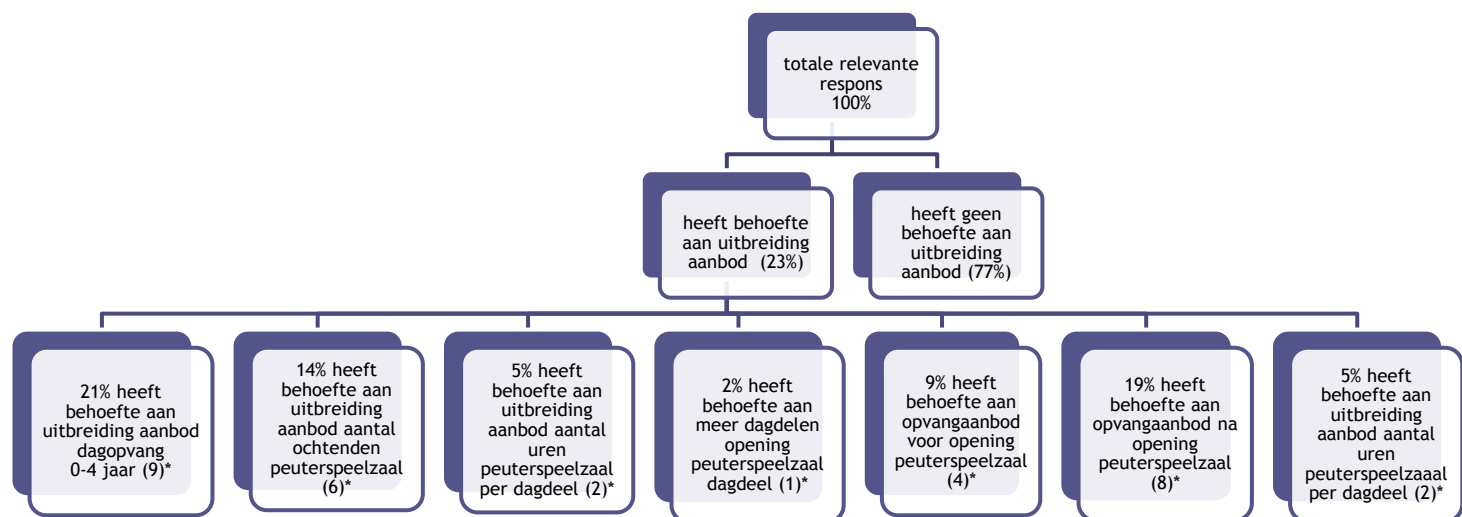
De huishoudens die gebruik maken van informele opvang doen dat voor gemiddeld iets minder dan 2 dagen (1,85) per week.

3.3.2 behoefte aan uitbreiding aanbod bij omwonenden

De vraag *Als het aanbod peuterspeelzaalwerk in Genhout wordt uitgebreid met dagopvang (op werkdagen van 08.00-18.30 uur) voor 0-4 jarigen, gaat u daar dan gebruik van maken?* wordt als volgt beantwoordt:

Ja	23% (9)
Nee	77% (34)
	100% (43)

Als we de enquêteresultaten schematisch samenvatten en uitdrukken in procenten van de totale populatie ontstaat het volgende beeld:

* ouders konden meerdere opties invullen.

De behoefte van ouders die behoefte hebben aan uitbreiding van het aanbod concentreert zich op de wekdagen maandag, dinsdag, donderdag (74%).

4. Conclusie

De gemeente heeft gevraagd om te onderzoeken of het scenario met hybride groepen een haalbaar scenario is en of dit bijdraagt aan de aantrekkelijkheid en de exploitatiebaarheid van de basisschool.

Op basis van de onderzochte gegevens concluderen wij dat de aannames voor de exploitatie te gunstig worden ingeschat. De Stichting calculeert zelf al dat de exploitatie pas boven een bezettingsgraad ruim boven de 90% kostendekkend is.

Tekorten exploitatie bij 100 % bezetting:	$€ 66.200 - (11.400 \text{ uur} \times € 6,35 =) € 72.390 = € 6.190$ positief
Tekorten exploitatie bij 90 % bezetting:	$€ 66.200 - (10.260 \text{ uur} \times € 6,35 =) € 67.437 = € 1.237$ negatief
Tekorten exploitatie bij 80 % bezetting:	$€ 66.200 - (9.120 \text{ uur} \times € 6,35 =) € 57.912 = € 8.288$ negatief
Tekorten exploitatie bij 70 % bezetting:	$€ 66.200 - (7.980 \text{ uur} \times € 6,35 =) € 50.673 = € 15.527$ negatief
Tekorten exploitatie bij 60 % bezetting:	$€ 66.200 - (6.840 \text{ uur} \times € 6,35 =) € 57.912 = € 22.766$ negatief

De huidige bezettingsgraad van de peuterspeelzaal is met 55% veel lager dan 90% en in de huidige dagopvangmarkt zien we ook geen dagopvang aanbieders meer die een bezetting van boven de 90% halen. Daarbij speelt dat de markt voor dagopvang in de gemeente Beek verzadigd is, in 2012 met 2% aan volume is gekrompen en die krimp in 2013 omvangrijker zal zijn en zal doorzetten.

Dat betekent dat de voorgenomen uitbreiding van het aanbod in Genhout uitsluitend gevuld kan worden door kinderen die nu gebruik maken van informele opvang of door kinderen die gebruik maken van een dagopvang aanbod in de directe omgeving.

Uit de enquêteresultaten onder de huidige gebruikers blijkt dat 41% geen behoefte heeft aan aanpassing van het huidige aanbod en dus ook niet bereid zal zijn de extra kosten van het aangepaste aanbod te betalen hetgeen tot vraaguitval zal leiden. Ook het sluiten van het best bezette dagdeel (vrijdagochtend) zal gevolgen hebben voor de bezettingsgraad.

Verder zal meer dan 85% van de huidige populatie geconfronteerd worden met een hogere ouderbijdrage dan nu hetgeen ook een negatief effect zal hebben op de bezettingsgraad.

Uit de enquêteresultaten onder omwonenden blijkt niet dat het verlies aan bezetting door nieuwe instroom gecompenseerd kan worden.

Verder is de exploitatieprognose voor de hybride groep gebaseerd op een onvolledige kostencalculatie omdat het uitgangpunt ervan is dat de noodzakelijke investeringen en aanloopverliezen gedekt zullen worden door gemeentesubsidies. In de kostencalculatie zijn dus niet alle afschrijvingen op noodzakelijke investeringen opgenomen.

Uit de enquêteresultaten blijkt dat een nieuw dagopvangaanbod bij Duimelot - dat deels met gemeentesubsidie (voor investeringen en aanloopverliezen) wordt gefinancierd - ten koste kan gaan van het omringend aanbod dat geen beroep kan doen op deze extra financiële dekking voor exploitatieverliezen.

Mede gelet op de huidige lokale marktsituatie (verzadiging, krimp) is het risico zeer groot dat de omliggende dagopvangaanbieders bezwaar zullen maken tegen subsidiering van inrichting, verbouwing en exploitatieverliezen van een concurrerend dagopvangaanbod.

Dat betekent dat als de gemeente instemt met de in het plan beoogde subsidiering van de hybride groep het risico zeer groot is dat daartegen met succes bezwaar aangetekend zal worden door belanghebbende kinderopvangaanbieders in de directe omgeving.

Op basis van de huidige plannen voor de hybride groep en de enquêteresultaten is de conclusie dat de haalbaarheid en een structureel kostendekkende exploitatie van de huidige opzet zeer twijfelachtig is.

In een afstemmingsoverleg op 10 december 2013 met de directie van Stichting Peuterspeelzaalwerk Beek is een conceptrapportage besproken. Dat overleg heeft niet geleid tot een ander eindoordeel.

BIJLAGE 1A ENQUÊTE FORMULIER DUIMELLOT

ENQUETE PEUTERSPEELZAAL DUIMELLOT

Oktober 2013

1. Van welke peuterspeelzaal maakt u gebruik?

PSZ Duimelot

2. Welke leeftijd heeft uw kind? (invullen in maanden)

... jaar en ... maanden

3. Hoeveel dagdelen maakt u gebruik van de peuterspeelzaal?

.... dagdelen per week

4. Op welke dagdelen bezoekt uw kind de peuterspeelzaal?

	Ochtend	Middag
Maandag	☐	☐
Dinsdag	☐	☐
Woensdag	☐	
Donderdag	☐	☐
Vrijdag	☐	☐

5. Maakt u buiten de peuterspeelzaal nog gebruik van een andere vorm van opvang?
(aankruisen wat van toepassing is, meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Nee
- Ja, een kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang
- Ja, opvang door gastouder
- Ja, informele opvang (door familie/kennissen)
- Overig, namelijk ...

Zo ja, op welke dagdelen?

	Ochtend	Middag
Maandag	☐	☐
Dinsdag	☐	☐
Woensdag	☐	☐
Donderdag	☐	☐
Vrijdag	☐	☐

6. Als het aanbod van Duimelot wordt uitgebreid met kinderopvang voor 0-4 jaar in Genhout, wilt u daar dan gebruik van gaan maken?

- Nee
- Ja

Zo ja, aan welk extra aanbod heeft u behoefte in Genhout?

Dagopvang voor 0 tot 4-jarigen	☐
Uitbreiding aantal uren per dagdeel peuterspeelzaal	☐

7. Heeft u betaald werk (loondienstverband of eigen bedrijf)? Ja Nee
8. Heeft uw partner betaald werk (loondienstverband of eigen bedrijf)? Ja Nee
9. Bent u alleenstaande ouder? Ja Nee
10. Bent u student? Ja Nee

11. Kunt u in onderstaande tabel aankruisen wat uw toetsingsinkomen voor 2013 is?

(Gezamenlijk) toetsingsinkomen per jaar	Jaar 2013
tot € 20.000	☐
€ 20.000 tot € 30.000	☐
€ 30.000 tot € 40.000	☐
€ 40.000 tot € 50.000	☐
€ 50.000 tot € 60.000	☐
€ 60.000 tot € 70.000	☐
€ 70.000 tot € 80.000	☐
€ 80.000 en € hoger	☐

Onder **toetsingsinkomen** wordt verstaan uw *verzamelinkomen voor de belastingdienst*. In uw aangifte inkomstenbelasting is dat het totaal van de inkomsten in box 1, 2 en 3. Vult u *geen aangifte inkomstenbelasting* in dan geeft u uw totale *bruto jaarloon* op.

Wij danken u voor uw medewerking aan deze enquête!

U kunt het formulier inleveren bij uw peuterspeelzaal.

BIJLAGE 1B ENQUÊTE FORMULIER OMWONENDEN

Vragenlijst behoefte uitbreiding aanbod voorschoolse voorzieningen Genhout

1. Hoe is uw gezin samengesteld?

Aantal thuiswonende kinderen:

- geen
- 1 kind, leeftijd
- 2 kinderen, leeftijden
- 3 kinderen, leeftijden
- Anders

2. Bezoekt uw kind op dit moment een peuterspeelzaal, dagopvang of gastouder?

- nee
- ja, peuterspeelzaal
 - Duimelot
 - 't Eigenwijsje
 - Dolfijn
 - De Bron
 - Buiten de gemeente Beek, namelijk

- ja, dagopvang
 - namelijk

- ja, gastouder

3. Maakt u gebruik van informele opvang (in familie- of kennissenkring)?

- nee
- ja, gemiddeld 1 dag per week
- ja, gemiddeld 2 dagen per week
- ja, gemiddeld meer dan 3 dagen per week

4. Peuterspeelzaal Duimelot in Genhout is nu geopend voor peuters (2-4 jarigen) op maandag-, dinsdag, donderdag-, en vrijdagochtend van 08.30 uur tot 11.45 uur.

Als het aanbod peuterspeelzaalwerk in Genhout wordt uitgebreid met dagopvang (op werkdagen van 8.00 - 18.30 uur) voor 0-4 jarigen, gaat u daar dan gebruik van maken?

- Ja
- Nee

5. Aan welke vorm van kinderopvang of peuterspeelzaal heeft u behoefte?

(U kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Dagopvang voor 0 tot 4-jarigen
- Peuterspeelzaal (de peuterspeelzaal heeft nu vaste dagdelen op de maandagochtend, dinsdagochtend en donderdagochtend en vrijdagochtend)
- Uitbreiding aantal uren per dagdeel peuterspeelzaal
- Meerdere dagdelen peuterspeelzaal
- Opvang voor aanvang peuterspeelzaal
- Opvang na peuterspeelzaaltijd
- Opvang voor aanvang van de school
- Opvang tussen de middag voor schoolgaande kinderen
- Opvang na schooltijd voor schoolgaande kinderen
- Flexibele dagopvang
- Vakantieopvang

6. Op welke dagen en tijden denkt u gebruik te willen maken van opvang?

	Ochtend	Middag
Maandag	☐	☐
Dinsdag	☐	☐
Woensdag	☐	☐
Donderdag	☐	☐
Vrijdag	☐	☐

7. Heeft u nog andere punten waar aan gedacht kan worden m.b.t. de opvang van uw kind.

- Nee
- Ja, namelijk
-

Wij danken u hartelijk voor het invullen van de vragenlijst en verzoeken u deze voor 1 november 2013 terug te sturen in bijgevoegde antwoordenvolp. Wilt u persoonlijk op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen met betrekking tot aanvullende kinderopvang in Genhout vul dan hieronder uw contactgegevens in:

Naam :

Adres :

Woonplaats :

Tel. nr. :

E-mailadres :